

Yhdessä
tehdem,
toisistamme
välittäen

LAAJA HYVINVOINTISUUNNITELMA
2026-2029

LAPUA

KUN VOIT VALITA *kaiken*

YHDESSÄ TEHDEN, TOISISTAMME VÄLITTÄEN

Lapuan kaupungin hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026–2029 on syntynyt yhteisestä halusta rakentaa kaupunkia, jossa jokainen asukas voi tuntea olonsa turvalliseksi, osalliseksi ja hyvinvoivaksi. Suunnitelman nimi, **”Yhdessä tehden, toisistamme välittäen”**, kuvastaa sekä valmisteluprosessia että sitä yhteisöllistä otetta, jolla tavoitteita tulevana vuosina edistetään. Suunnitelma kutsuukin koko kaupunkiyhteisön yhteiseen työhön lapualaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Suunnitelman painopisteet ja tavoitteet muotoiltiin lokakuussa 2025 järjestetyssä avoimessa Hyvinvointifoorumissa, joka toi yhteen asukkaat, järjestötoimijat, päättäjät ja viranhaltijat. Foorumissa syntyneitä näkemyksiä syvennettiin marraskuussa 2025 ammattilaisten työpajassa, jossa hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä pohdittiin monitoimijaisesti kaupungin, hyvinvointialueen, seurakuntien ja muiden ammattilaisten kesken. Suunnitelman viimeistelyssä on huomioitu Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen vastaava suunnitelma, millä on varmistettu paikallisten ja alueellisten tavoitteiden keskinäinen linjakuus. Vaikka suunnitelma on sovitettu yhteen laajempien linjausten kanssa, se on ensisijaisesti vastaus Lapualla tunnistettuihin ajankohtaisiin hyvinvointitarpeisiin.

Suunnitelma ei pyri olemaan tyhjentävä kuvaus kaupungin kaikesta toiminnasta, vaan siihen on valittu vaikuttavimmat, tarveperusteiset tavoitteet koko Lapuan eduksi. Tavoitteet ja toimenpiteet on pyritty hiomaan konkreettisiksi ja helposti lähestyttäviksi, jotta ne on mahdollista saavuttaa suunnitelmakauden loppuun mennessä. Toimenpiteiden edistymistä seurataan vuosittaisissa hyvinvointiraporteissa niille asetettujen mittarien avulla. Seurannassa hyödynnetään myös muita laajoja indikaattoreita, kuten THL:n suositusta kuntien hyvinvointikertomusten vähimmäistietosisällöksi. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti osana tätä raportointia. Jotta suunnitelma eläisi osana kaupungin arkea, se julkaistaan perinteisen taulukon ohella myös selkeänä ja visuaalisena huoneentauluna.

Hyvinvointisuunnittelu on kaupungin keskeinen lakisääteinen tehtävä, jonka avulla edistetään asukkaiden terveyttä ja sujuvaa arkea ennaltaehkäisevällä ja kestäväällä otteella. Suunnitelma sisältää tavoitteita ja toimenpiteitä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, ehkäisevän päihdetyön sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon vahvistamiseksi. Näillä teoilla toteutetaan käytännössä Lapuan kaupunkistrategian, **”Onnen reseptin”**, mukaista visiota. Painopisteet on jaettu lapsiin ja nuoriin, työikäisiin, ikääntyneisiin sekä kaikkiin ikäryhmiin yhteisesti, jotta tuki ja välittäminen tavoittavat jokaisen lapualaisen kaikissa elämänvaiheissa.

LAPSET JA NUORET

Lapuan tulevaisuuden perusta rakentuu lasten ja nuorten hyvinvoinnille, jossa keskiössä ovat vahvat turvaverkot ja ennaltaehkäisevä tuki. Tämän painopistealueen tavoitteena on varmistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle terveellinen kasvuympäristö, jossa apu on helposti saatavilla ja arki on fyysisesti aktiivista. Toimenpiteissä korostuvat erityisesti aikuisten läsnäolo nuorten arjessa, matalan kynnyksen tukipalvelut sekä yhteisöllinen ote päihdehaittojen torjumisessa. Tavoitteena on kaupunki, jossa nuorten oma toimijuus vahvistuu ja jokainen tuntee kuuluvansa yhteisöön.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutusvastuu	Mittarit
Vahvistetaan lasten ja nuorten turvaverkkoja läsnäololla ja matalan kynnyksen palveluilla.	Tuetaan koulujen hyvinvointityötä vakiinnuttamalla koulunuorisotyö pysyväksi työmuodoksi ja suuntaamalla sitä tarpeen mukaan. Lisätään mahdollisuuksien mukaan jalkautuvaa työtä yhteistyössä eri toimijoiden (kuten Saapas-toiminnan) kanssa.	Nuorisopalvelut, Opetuspalvelut <i>Yhteistyö: Perhekeskustoimijat</i>	Toteutuneet toiminnot. Kouluterveyskysely (KTK) ja Lapuan lasten ja nuorten hyvinvointikysely (LHVK) soveltuvin osin.
	Edistetään matalan kynnyksen palveluiden tunnettuutta ja käyttöä lasten, nuorten ja huoltajien keskuudessa. Varmistetaan ammattilaisten kyky ohjata asukkaita oikean avun piiriin vahvistamalla verkostoyhteistyötä ja tietoa käytettävissä olevista palveluista.	Nuorisopalvelut, Opetuspalvelut, Hyvinvointityö <i>Yhteistyö: Perhekeskustoimijat</i>	Toteutunut verkostoyhteistyö. KTK ja LHVK soveltuvin osin. Someturva-palvelun käyttäjämäärät.

Varmistetaan eväät terveelliseen kasvuun.	Edistetään lasten ja nuorten ravitsemusterveyttä arjen ruokailutilanteissa. Hyödynnetään henkilöstön osaamista sekä päivitetään yhteisiä toimintatapoja tarpeen mukaan. Vahvistetaan lasten ja nuorten omaa roolia ravitsemuksen edistäjinä lisäämällä heidän vaikutusmahdollisuuksiaan.	Ruokapalvelut, Varhaiskasvatuspalvelut, Opetuspalvelut	KTK ja LHVK soveltuvin osin. Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.
	Edistetään fyysistä aktiivisuutta lapsen ja nuoren arjessa. Hyödynnetään MOVE!-mittauksia yksilöllisen tuen ja ryhmätoimintojen pohjana. Vahvistetaan nuorten omaa toimijuutta ja osallisuutta aktiivisen elämäntavan suunnittelussa ja toteuttamisessa.	Liikuntapalvelut, Kulttuuri- ja opistopalvelut, Hanketoimijat (Harrastamisen Suomen malli, Liikkuva Koulu)	KTK ja LHVK soveltuvin osin. MOVE!-mittaukset. Harrastamisen Suomen mallin kerho- ja osallistujamäärät. Liikkuva Koulu -hankkeen raportit.
Ennaltaehkäistään päihdehaittoja yhteisöllisesti ja konkreettisin keinoin.	Kartoitetaan PAKKA-toimintamallin soveltuvuus Lapualla päihteiden saatavuuden rajoittamiseksi ja elinympäristön turvallisuuden lisäämiseksi. Vahvistetaan paikallista vastuuta ja valvontaa tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, elinkeinonharjoittajien ja asukkaiden kanssa erityisesti lasten ja nuorten suojelemiseksi.	Tehtävään nimettävä vastuuhenkilö (nuorisopalvelut tai hyvinvointityö) <i>Yhteistyö: Laaja paikallinen</i>	Kartoituksen valmistuminen ja päätös toimintamallin käyttöönotosta (K/E). PAKKA-toimintamallin mittarit (mm. ostokokeet, kyselyt) soveltuvin osin. KTK ja LHVK soveltuvin osin.
	Rajoitetaan riippuvuutta aiheuttavien tuotteiden saatavuutta ja käyttöä kaupungin toiminnoissa ja tiloissa, huomioiden myös energiajuomat ja	Nuorisopalvelut, Liikuntapalvelut, Opetuspalvelut, Hyvinvointityö,	Toteutuneet toiminnot. KTK ja LHVK soveltuvin osin.

	<p>rahapelit. Innostetaan esimerkiksi järjestö- ja seuratoimijoita vastaaviin käytäntöihin.</p>	<p>Kulttuuri- ja opistopalvelut</p> <p><i>Yhteistyö: Järjestöt ja seurat</i></p>	<p>PAKKA-toimintamallin mittarit (mm. ostokokeet, kyselyt) soveltuvin osin. Aiheen käsittely verkostotapaamisissa (K/E).</p>
	<p>Järjestetään monitoimijaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja kohtaamisia, jotka kannustavat päihteettömyyteen ja yhteisöllisyyteen. Toiminnassa tavoitellaan nuorilähtöisyyttä vahvistamalla nuorten omaa toimijuutta ja osallisuutta tapahtumien ideoinnissa sekä suunnittelussa.</p>	<p>Nuorisopalvelut, Opetuspalvelut, Hyvinvointityö, Kulttuuri- ja opistopalvelut</p> <p><i>Yhteistyö: Perhekeskustoimijat</i></p>	<p>KTK ja LHVK soveltuvin osin. Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.</p>
	<p>Lisätään päihdetietoisuutta ja vaikutetaan päihdeasenteisiin kohderyhmälähtöisesti. Hyödynnetään olemassa olevia toimintoja. Osallistetaan kohderyhmää suunnitteluun.</p>	<p>Nuorisopalvelut, Opetuspalvelut, Hyvinvointityö</p> <p><i>Yhteistyö: Perhekeskustoimijat</i></p>	<p>KTK ja LHVK soveltuvin osin. Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.</p>

TYÖIKÄISET

Työikäisten hyvinvoinnissa Lapua panostaa elämänlaadun parantamiseen madaltamalla kynnystä aktiiviseen ja sosiaaliseen elämäntapaan. Painopisteen tavoitteena on tukea asukkaiden jaksamista tarjoamalla monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, kohdennettua elintapaohjausta sekä vahvistamalla perheiden arjen sujuvuutta. Erityistä huomiota kiinnitetään eriarvoisessa asemassa olevien osallisuuteen ja vanhemmuuden tukemiseen. Kaupunki toimii tässä yhteistyön mahdollistajana, joka yhdistää paikalliset palvelut, seurat ja yritykset asukkaiden hyvinvoinnin tueksi.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutusvastuu	Mittarit
Madalletaan kynnystä aktiiviseen elämäntapaan.	Laajennetaan Kaikukortti-toimintaa houkuttelemalla uusia kumppaneita verkostoon sekä edistetään kortin tunnettuutta ja aktiivista käyttöä kohderyhmälähtöisellä viestinnällä.	Kaikukortti-toiminnan vastuutahot. <i>Yhteistyö: Kaikukortin jakajaorganisaatiot</i>	Kaikukortti-kohteiden määrä. Kortin käyttöaste.
	Luodaan ja ylläpidetään matalan kynnyksen toimintamalleja, joilla lisätään aktiivisuutta ja sosiaalista hyvinvointia arkeen. Kaupunki toimii alustana ja kumppanina mm. paikallisille seuroille ja yrityksille (esim. "Kokeile kerran" -malli, jossa tarjotaan kootusti tutustumiskertoja eri harrastuksiin).	Liikuntapalvelut, Kulttuuri- ja opistopalvelut, Hyvinvointityö <i>Yhteistyö: Harrastusmahdollisuuksia ja -palveluja tarjoavat paikalliset toimijat</i>	Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät. Työkyvyttömyys- ja sairastavuusindeksit.

	<p>Toteutetaan kohdennettua elintapaohjausta huomioiden käytettävissä olevat resurssit. Selkeytetään asiakasohjausta ja yhteistyökäytänteitä hyvinvointialueen kanssa painottaen ohjauksen oikea-aikaisuutta ja vaikuttavuutta.</p>	<p>Liikuntapalvelut</p> <p><i>Yhteistyö: Hyvinvointialue</i></p>	<p>Elintapaohjauksen asiakkuudet / vuosi.</p>
	<p>Edistetään eriarvoisessa asemassa olevien asukkaiden sosiaalista osallisuutta ja madalletaan kynnyksiä osallistua yhteisölliseen toimintaan. Mahdollistetaan kohdennettuja ryhmätoimintoja, hyödynnetään teknisiä ratkaisuja yksilöllisen ohjauksen tukena ja varmistetaan aktiivinen palveluohjaus kumppaneiden palveluihin.</p>	<p>Liikuntapalvelut, Nuorisopalvelut, Kulttuuri- ja opistopalvelut, Hyvinvointityö, Maahanmuuttotyö, Viestintä</p> <p><i>Yhteistyö: Kymppin työllisyysalue, järjestöt, seurakunnat, hyvinvointialue</i></p>	<p>Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät. Toteutunut verkostoyhteistyö. Etsivän nuorisotyön tavoitavuus ja vaikuttavuus.</p>
<p>Edistetään mahdollisuuksia työllistymiseen ja Lapualle juurtumiseen.</p>	<p>Edistetään työllisyyttä, paluumuuttoa ja kiinnittymistä vahvistamalla kaupungin laajuista yhteistyötä. Kaupunki mahdollistaa kohtaamisia, tukee nuorten työelämäpolkuja sekä innostaa yrityksiä hyödyntämään joustavia työllistämisen malleja. Vahvistetaan asukkaiden, mukaan lukien kansainvälisten osaajien, asettautumista ja verkostoitumista osaksi paikallista yhteisöä.</p>	<p>Hallinto, Yrityspalvelut, Nuorisopalvelut, Kulttuuri- ja opistopalvelut, Hyvinvointityö, Maahanmuuttotyö, Viestintä</p> <p><i>Yhteistyö: Kymppin työllisyysalue, yritykset, järjestöt</i></p>	<p>Eka kesäduuni- ja Suviduuni-paikkojen määrä. Etsivän nuorisotyön tavoitavuus ja vaikuttavuus. Rekrytointitapahtumien määrä, osallistuneiden yritysten määrä. Nettomuuton kehitys. Työllisyysasteen ja pitkäaikaistyöttömyyden kehitys.</p>

Vahvistetaan vanhemmuutta ja perheiden arjen voimavaroja.	<p>Mahdollistetaan, kehitetään ja kokeillaan perheille suunnattuja matalan kynnyksen tukimuotoja, kuten neuvontaa ja vertaistukea, osana perhekeskusverkoston ja arkiympäristöjen toimintaa. Vahvistetaan yhtenäistä ja monikanavaista perheviestintää, jotta asukkaiden on helppo löytää ja ohjautua oikea-aikaisen tuen piiriin.</p>	<p>Varhaiskasvatuspalvelut, Opetuspalvelut, Nuorisopalvelut, Hyvinvointityö</p> <p><i>Yhteistyö: Perhekeskustoimijat</i></p>	<p>Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät. Tilaisuuksien kävijäpalautteet. Huoltajien kyselyt.</p>
	<p>Syvennetään perhekeskusverkoston monialaista yhteistyötä ja juurrutetaan monitoimijaisia asiakastyön käytäntöjä. Vahvistetaan ammattilaisten keskinäistä palvelutuntemusta, jotta asiakasohjaus perhekeskustoimijoiden palveluiden välillä on sujuvaa ja oikea-aikaista.</p>	<p>Varhaiskasvatuspalvelut, Opetuspalvelut, Nuorisopalvelut, Hyvinvointityö</p> <p><i>Yhteistyö: Perhekeskustoimijat</i></p>	<p>Huoltajien kyselyt. Toteutunut verkostoyhteistyö. Perhekohtaisen tiimimallin mukaisesti toteutuneiden monitoimijaisten tapaamisten määrä.</p>

IKÄÄNTYNEET

Ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämisen suunnitelman ytimessä on aktiivinen ja merkityksellinen arki, joka on saavutettavissa lähellä kotia. Tavoitteena on tuoda hyvinvointia tukeva tieto, digituki ja palvelut osaksi ikääntyneiden luonnollisia kohtaamispaikkoja. Sosiaalista vireyttä ja osallisuutta vahvistetaan kehittämällä vertaistoimintaa ja rohkaisemalla mukaan paikallisiin tapahtumiin. Samalla varmistetaan, että kaupungin tarjoamat edut ja harrastusmahdollisuudet ovat tunnettuja ja helposti hyödynnettävissä, mikä tukee ikääntyvien itsenäistä pärjäämistä ja elämäniloa.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutusvastuu	Mittarit
Tuodaan hyvinvointia tukeva tieto ja palvelut lähelle ikääntyneiden arkea.	Kootaan ikääntyneiden hyvinvointia tukeva tieto, neuvonta ja digituki helposti lähestyttäväksi kokonaisuudeksi. Jalkautetaan tätä tukea sinne, missä ikääntyneet jo liikkuvat (esim. kylät ja kohtaamispaikat) joko omina tapahtuminaan tai osana muuta toimintaa.	Liikuntapalvelut, Kulttuuri- ja opistopalvelut, Hyvinvointityö, Hanketoimijat <i>Yhteistyö: Hyvinvointialue, järjestöt, kyläyhdistykset, seurakunnat, yritykset</i>	Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.
	Lisätään ikääntyneille kohdennettujen etujen (mm. kaupungin liikuntakortti, opintoseveltiavustus) tunnettuutta ja käyttöä aktiivisella viestinnällä. Varmistetaan, että palvelut ja edut ovat helposti asukkaiden saavutettavissa.	Liikuntapalvelut, Kulttuuri- ja opistopalvelut, Hyvinvointityö, Hanketoimijat	Etuuksien käyttöaste.

Lisätään mahdollisuuksia sosiaaliseen vireyteen ja osallisuuteen.	Vahvistetaan ikääntyneiden sosiaalista hyvinvointia kehittämällä seniorikumppani- ja vertaistoimintaa.	Hyvinvointityö, Hanketoimijat <i>Yhteistyö: Hyvinvointialue, järjestöt</i>	Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.
	Järjestetään ja mahdollistetaan matalan kynnyksen tapahtumia sekä virkistäviä kohtaamisia yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Kaupunki toimii toiminnan alustana ja kumppanina tarjoten resurssien mukaan tukea esimerkiksi viestintään, tiloihin tai yhteisvalmisteluun.	Kulttuuri- ja opistopalvelut, Hyvinvointityö, Hanketoimijat <i>Yhteistyö: Järjestöt, kyläyhdistykset, seurakunnat, yritykset</i>	Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.
	Seurataan hyvinvointialueen kulttuurihyvinvoinnin toimintamallien (kuten kulttuurilähete) etenemistä ja tarkastellaan niiden käyttöönoton edellytyksiä Lapualla.	Kulttuuri- ja opistopalvelut, Hyvinvointityö, Hanketoimijat	Selvitys käyttöönotto- vaihtoehtoista tehty (K/E). Suunnitelma tai päätös kokeilun aloittamisesta laadittu (K/E).

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Koko kaupunkiyhteisöä koskevat tavoitteet tähtäävät osallistavan ja turvallisen välittämisen kulttuurin rakentamiseen. Tässä kokonaisuudessa keskitytään asukkaiden varautumistaitojen vahvistamiseen sekä fyysisen ja viestinnällisen saavutettavuuden parantamiseen. Toimenpiteillä edistetään esteetöntä arkea, lisätään asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia kaupungin kehittämiseen ja varmistetaan, että kaupunki on kaikille turvallinen paikka asua. Tavoitteena on "Hyvän mielen kaupunki", jossa yhteisöllisyys ja huolenpito näkyvät käytännön tekoina kaikilla elämän osa-alueilla.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutusvastuu	Mittarit
Rakennetaan osallistavaa välittämisen kulttuuria.	Käynnistetään kampanja "Hyvän mielen kaupunki", jossa esimerkiksi huomioidaan hyväntekijöitä sekä korostetaan mielen hyvinvointia mm. viestinnässä ja palvelumuotoilussa.	Hallinto, Kaikki toimialat <i>Yhteistyö: Laaja paikallinen</i>	Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.
	Lisätään osallistavan budjetoinnin kokeiluja kaupunkikehittämisessä.	Hallinto, Kaikki toimialat	Toteutuneet toiminnot.
Vahvistetaan asukkaiden ja yhteisöjen varautumistaitoja ja -valmiuksia.	Jaetaan käytännön varautumisohjeita ja järjestetään teemallisia varautumisiltoja (esim. 72h-koulutukset) yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	Hallinto, Kaikki toimialat <i>Yhteistyö: Laaja paikallinen</i>	Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.

	Tuetaan kylätoimijoita ja asukkaita naapuriavun ja omatoimisen varautumisen organisoinnissa (esim. kyläsuunnitelmat).	Hallinto, Tekninen <i>Yhteistyö: Kyläyhdistykset</i>	Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.
	Varmistetaan selkeä, suunnitelmallinen viestintä ja koordinaatio häiriötilanteissa.	Kaikki toimialat <i>Yhteistyö: Laaja paikallinen</i>	Asukaspalaute. Toteutuneet toiminnot. Osallistujamäärät.
Edistetään esteetöntä ja sujuvaa arkea.	Tehdään esteettömyyttä ja saavutettavuutta edistäviä parannuksia fyysiseen ympäristöön (esim. kevyen liikenteen väylät, suojatiet, kulkureitit, levähdyspenkit, rakennusten sisätilat) asukashavaintojen/kartoitusten pohjalta.	Tekninen	Asukaspalaute. Toteutuneet toiminnot.
	Vahvistetaan saavutettavuutta kaupunkikehityksessä ja viestinnässä. Toteutetaan saavutettavuus-suunnitelma, joka kattaa esimerkiksi selkokieliisyyden, kielellisen moninaisuuden, verkkopalveluiden käytettävyyden sekä palvelukuvausten, opasteiden ja markkinoinnin selkeyden ja löydettävyyden.	Viestintä, Kaikki toimialat	Saavutettavuus-auditoinnit/kartoitukset. Asukaspalaute. Saavutettavan viestinnän suunnitelma laadittu (K/E), toteutus aloitettu (K/E).
	Tarjotaan maksuttomia tiloja yhteisöjen toiminnalle (mm. Päiväranta, nuorisotalo) esteettömyys ja saavutettavuus huomioiden.	Hallinto, Viestintä, Hyvinvointityö	Käyttöaste. Asukaspalaute.

HYVINVOINTISUUNNITELMAA OHJAAVIA JA TÄYDENTÄVIÄ ASIAKIRJOJA:

- **Lapuan strategia 2023 "Onnen resepti"**
- **Lapuan kaupungin laaja hyvinvointikertomus 2021-2025**
- **Hyvä elää Etelä-Pohjanmaalla:** Etelä-Pohjanmaan hyvinvointikertomus 2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2026–2029
- **Lapuan kaupungin opiskeluhoitosuunnitelma** (1.1.2026 alkaen)
- **Eteläpohjalainen perusopetuksen opetussuunnitelma**
- **Lapuan kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman kuntakohtaiset osuudet** (1.8.2025 alkaen)
- **Lapuan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman perusteet**
- **Eteläpohjalainen esiopetuksen opetussuunnitelma**
- **Lapuan kaupungin kulttuurihyvinvointisuunnitelma**
- **Lapuan kulttuuriopetussuunnitelma "Kulttuuripaukku"** varhaiskasvatuksesta perusopetukseen
- **Toisen asteen oppilaitosten kulttuurikasvatussuunnitelma** (Lapua ja Kauhava)
- **Lapuan kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösuunnitelma ja yhteistyösopimus**

Hyvinvointisuunnitelmassa on huomioitu **ehkäisevän päihdetyön** sekä **tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden** edistämisen keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet, minkä vuoksi niistä ei ole laadittu erillisiä asiakirjoja.

Suunnitelmakauden 2026-2029 aikana on lisäksi tarkoitus laatia tai päivittää ainakin seuraavat suunnitelmat:

- Kylien yhteinen kyläsuunnitelma (Tulevaisuussopimushanke)
- Lapuan kaupungin toiminnallinen osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Lapuan kaupungin turvallisuussuunnitelma
- Lapuan kaupungin strategia 2027

HYVINVOINTISUUNNITELMAN LAADINTAAN OVAT OSALLISTUNEET:

Asukkaat	Kaikille avoin tilaisuus, Lapuan kaupungin Hyvinvointifoorumi järjestettiin 28.10.2025 Kulttuurikeskus Vanhan Paukun Alajoki-salissa. Tapahtumaan osallistui yli 40 henkilöä. Työpajoihin osallistuneilla on ollut mahdollisuus kommentoida suunnitelmaluonnosta, ja saatua palautetta on hyödynnetty sen viimeistelyssä.
Kaupungin viranhaltijat	Hyvinvointifoorumin lisäksi ammattilaisia niin kaupungin kuin yhdyspintojenkin toiminnoista osallistui Lapuan kaupungintalolla järjestettyyn Ammattilaisfoorumiin 6.11.2025. Valmistelussa on lisäksi hyödynnetty seuraavien viranhaltijaryhmien asiantuntemusta ja palautetta: <ul style="list-style-type: none">- Lapuan ikäryhmittäiset, monitoimijaiset hyvinvointiryhmät- Lapuan kaupungin kasvatuksen, koulutuksen ja vapaa-ajan johtotiimi- Lapuan kaupungin johtoryhmä
Vaikuttamistoimielimet	Valmistelussa on kuultu Lapuan kaupungin vaikuttamistoimielimiä (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto) ja hyödynnetty heidän antamaansa palautetta.
Järjestöt	Hyvinvointifoorumiin osallistui runsaasti myös järjestöjen edustajia. Työpajoihin osallistuneilla on ollut mahdollisuus kommentoida suunnitelmaluonnosta, ja saatua palautetta on hyödynnetty sen viimeistelyssä.
Muut ammattilaiset	Suunnitelmaa on valmisteltu laajassa moniammatillisessa yhteistyössä syksyn työpajoissa ja hyvinvointiryhmissä. Osallistujien antamaa palautetta on hyödynnetty suunnitelmaluonnoksen viimeistelyssä.
Päättäjät	Myös kaupungin päättäjiä osallistui Hyvinvointifoorumin työskentelyyn. Osallistujien antamaa palautetta on hyödynnetty työn viimeistelyssä. Lapuan kaupungin laaja hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 on hyväksytty kaupungin toimielimissä: <ul style="list-style-type: none">- Hyvinvointilautakunta: 21.5.2026- Kaupunginhallitus: 1.6.2026- Kaupunginvaltuusto: 8.6.2026

LAPSET JA NUORET

Ketään ei jätetä yksin

Vahvistetaan lasten ja nuorten **turvaverkkoja** läsnäololla ja matalan kynnyksen palveluilla.

Varmistetaan **eväät terveelliseen kasvuun.**

Ennaltaehkäistään **päihdehaittoja** yhteisöllisesti ja konkreettisin keinoin.

IKÄÄNTYNEET

Tietoa, tukea ja virkistäviä kohtaamisia

Tuodaan **hyvinvointia tukeva tieto ja palvelut lähelle** ikääntyneiden arkea.

Lisätään mahdollisuuksia **sosiaaliseen vireyteen ja osallisuuteen.**

TYÖIKÄISET

Keinoja mielen ja kropan hyvinvoinnin lisäämiseen

Madalletaan kynnyksiä **aktiiviseen elämäntapaan.**

Edistetään mahdollisuuksia **työllistymiseen ja Lapuulle juurtumiseen.**

Vahvistetaan **vanhemmuutta ja perheiden arjen voimavaroja.**

*Yhdessä
tehdessä,
toisistamme
välittäen*

KAIKKI IKÄRYHMÄT

*Turvallinen ja välittävä,
kaikkien Lapua*

Rakennetaan **osallistavaa välittämisen kulttuuria.**

Vahvistetaan asukkaiden ja yhteisöjen **varautumistaitoja ja -valmiuksia.**

Edistetään **esteetöntä ja sujuvaa arkea.**